

Møde i den bestyrelsen for Naturnationalpark Bidstrupskovene, 22. oktober 2024 kl. 17.00-19.30

Mødet blev holdt på Osted Fri- og Efterskole.
Godkendt.

Deltagere:

Bestyrelsen deltog i det omfang som fremgår af tabellen herunder.

Fra Naturstyrelsen deltog skovrider Jens Peter Simonsen, skovfoged Hans Christian Jessen, praktikant Martha Rosenquist Handschuh og projektleder Jonas Morsing Thomasen (referent).

Organisation / forening / interesse	Bestyrelsesmedlem	Deltog
	Jan Eriksen (formand)	X
Lejre Kommune	Susanne Borup	X
Danmarks Naturfredningsforening	Erik Olsen	X
Dansk Ornitologisk Forening	Søren Peter Pinnerup	X
Friluftsrådet	Lisbeth Maria Hansen	X
Spejderne	Kasper Eliassen	Afbud
Danmarks Jægerforbund	Pierre Villum Schou	X
Dansk Orienteringsforbund	Anette Lindegaard Christensen	X
Dansk Ride Forbund	Elisabeth Sthur	X
Dansk Islandshesteforening	Ane Kirstine Ilsøe	X
Danmarks Idrætsforbund	Inga Skjærris	Afbud
Danske Gymnastik og Idrætsforeninger	Sidsel Frederike Blok Rasmussen	Jes
Avnstrup Overdrev Beboerlaug	Fredrik Kinnunen	X
BUPL	Pia Ungstrup Petersen	Afbud
Danmarks Vilde Natur, Midtsjælland	Laila Borgvold Larsen	X
Dansk Botanisk Forening (Østkredsen)	Søren Grøntved Christiansen	Afbud
Dansk Polarhunde Klub	Henrik Sæborg	Afbud
Dansk Retrieverklub, Midtsjælland	Tanja Blindbæk Olsen	Udeblev
Hvalsø Bylav	Ole Theil Knudsen	Udeblev
Lepidopterologisk Forening	Per Stadel Nielsen	X
Repræsentant for mountainbikere, Mud 'n' Race	André Andersen	X
Midtsjællands Efterskole	Christian Munksgaard	Udeblev

Nationalpark Skjoldungernes Land	Anders Bülow	X
Ny Tolstrup borgergruppe	Randi Lauridsen	X
Osted Bylaug og Osted Fri- og Efterskole	Per Krøis Kjærsgaard	X
Repræsentant for motionsløbere	Anne Marie Vejstrup	X
Skov Hastrup Bylaug	Ida Marie Lomholdt Mortensen	X

Referat:

1. Siden sidst, v. Jens Peter Simonsen

- JPS orienterede om fordelingen af ressortområder i hhv. Miljø- og Ligestillingsministeriet samt Ministeriet for Grøn Trepert.
- En mail fra samme dag, med kommentarer til forrige referat, gav anledning til en debat om formen på referater og om valg af dyr i den kommende NNP. Det blev besluttet at referaterne skal have form af et koncist beslutningsreferat. Hvis enkeltmedlemmer har særlige pointer som ønskes ført til referat, skal man meddele det.

2. Om mufloner og racer af heste og kvæg, v. Jonas Morsing Thomsen

- I relation til dyrenes adfærd og biologi, er der forhold som varierer mellem arter, mellem racer og mellem bestande. F.eks. er kvæg og hjorte drøvtyggere, modsat heste. Nogle racer af husdyr er vurderet robuste og dermed egnede til helårsgræsning. Forskellige flokke eller bestande af samme art kan have forskellige adfærdsmønstre, f.eks. i forhold til fødepræferencer og nysgerrighed.
- Geder vurderes ikke velegnede til udsætning i Naturnationalparken pga. deres følsomhed i forhold til vejrlig og krav til hegn.
- Moufloner vurderes ikke velegnede til udsætning i Naturnationalparken pga. deres følsomhed i forhold til vejrlig, deres fødepræference for blomster, og at deres bidpåvirkning komplementeres af dådyr, som allerede er tilstede i Bidstrupskovene.
- Robuste racer af kvæg og heste blev præsenteret. Der var efterfølgende debat om kvæg og heste i forhold til både friluftsliv, arternes biologi og deres naturmæssige påvirkning.
- Jan foreslog en umiddelbar stemmeafgivelse blandt de tilstedeværende. I forhold til kvæg stemte 12 ja, 3 nej og 2 ved ikke. I forhold til kvæg og heste stemte 4 ja, 9 nej og 5 havde ingen holdning.
- På baggrund af debatten blev foreslået at tage en adaptiv tilgang, hvor der kan ske senere tilpasninger på baggrund af evalueringer.

3. Debat af kriterier til fastsættelse af NNP-afgrænsning, v. NST

- Den tidligere udarbejdede liste over hensyn og opmærksomhedspunkter blev opdateret og nye forslag tilføjet. Den opdaterede liste vedhæftes dette referat.

4. Kortanalyse, v. Jonas Morsing Thomsen

- Punktet blev udsat.

5. Temaer på de kommende møder

- Følgende blev foreslået:
  - Kortanalyse
  - Afgrænsning af NNP
  - Friluftsfaciliteter, både i NNP og i tilknytning hertil, herunder adgangsforhold, samt nye (Kompenserende) tiltag.

- Overvågning, af henholdsvis friluftsliv og Natur & biodiversitet, både i det standardiserede program og ved frivillig / som citizen science.
- Dyrevelfærd
- Tiltag og plan for den urørte skov (den del som ikke er NNP).

6. Eventuelt

- Der blev foreslået en fælles ekskursion til Ryegårds arealer ved Ordrup Skov.
- Det blev foreslået at få eksterne gæster til at dele konkrete og praktiske erfaringer med lignende naturgenopretningsprojekter.

Midtsjælland

Ref. JMT

Den 22. oktober 2024

Hensyn og opmærksomhedspunkter ved placering af NNP Bidstrup

Placering og hegnsudformning

- Ønske om lavt strømførende trådhegn.
- Overveje alternativer til færister. Ryttere henstiller til at undgå færister overhovedet.
- Hegnslinje på afstand af ydre ejendomsskel / Direkte adgang for matrikulære naboer til statens areal.
- Hegnslinje med afstand, gerne varierende afstand, til skovveje. Skovveje om muligt uden for heget.
- Sikre arealer uden græssende dyr ved nabofaciliteter, f.eks. spejderhytter, skovbørnehave (Avnstrup) og nær Ny Tolstrup.

Naturværdier

- Folden skal dække de områder der har størst gavn af græsning.
- Opmærksomhed på og værktøjer til at sikre eksisterende naturværdier, især på skovengene.
- Hjortevildtets fri bevægelse i skovhøjlandet bevares.

Adgangsforhold og stier

- Let adgang ind i NNP. Der ønskes mange låger/indgange, f.eks. stenter, smalle passager mellem to stolper, at man kan rulle under heget etc.
- Adgang/stier udenfor NNP fra parkeringspladsen ved Avnstrup mod Storskoven.
- Flere p-pladser.
- Gode oversigtsforhold ved indgange.
- Genveje på 'Rundturen', som gør det muligt at komme på kortere rundture, ved at passere gennem NNP på korte stræk, ideelt set med gode oversigtsforhold.

Publikumsfaciliteter

- Gæster (Gående, ryttere og måske cyklende) skal kunne færdes hele vejen uden om NNP. 'Rundturen'.
-
- Større samlet areal til publikumsfaciliteter uden for NNP, herunder ved Avnstrup Centeret.
- MTB spor både inden for og uden for NNP, så det bliver et aktivt valg.
- Informationstavler om hvorfor der er dyr, og med anbefaling til hensigtsmæssig adfærd blandt dyr, herunder ikke at fodre.

Store planteædende pattedyr

- Ønske om mindre og sky dyr (f.eks. stude og heste).
- Lokalt ønske om at undgå bison. Den videnskabelige arbejdsgruppe har peget på bison.